

Тернопільська спеціальна школа Тернопільської обласної ради

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Наказ
Тернопільської спеціальної школи
Тернопільської обласної ради**

2024 року № 171

ІНСТРУКЦІЯ

з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти

під час перебування на території та у приміщеннях закладу освіти

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти під час перебування на території та у приміщеннях закладу поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

1.2. Інструкцію розроблено відповідно до Закону України «Про охорону праці», затвердженого Постановою ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII (із змінами), на основі Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 № 9 в редакції наказу Міністерства соціальної політики України від 30.03.2017 № 526, з урахуванням Правил дорожнього руху, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (із змінами), Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 (із змінами та доповненнями), Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974.

1.3. Учасники освітнього процесу повинні знати правила надання першої долікарської допомоги при характерних ушкодженнях.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час освітнього процесу в приміщеннях закладу та на його території

2.1. Під час перебування в закладі та на його території чітко виконувати правила безпеки життєдіяльності учнів: не бігати, не штовхатися, не кричати, не влаштовувати метушливого, неконтрольованого руху та небезпечних рухливих ігор, що можуть привести до падіння та травмування, не провокувати словами та рухами агресивної поведінки, що може привести до бійки та травмування.

2.2. Бути обережним у найбільш травмонебезпечних місцях:

- уважно та спокійно спускатися й підійматися сходами, перебувати й пересуватися вузькими коридорами,

- бути обережним у приміщеннях туалетів,

- не перехилитися через перила на сходах,

- не стояти біля дверей кабінетів (іх можуть раптово відчинити),

не чіпати скляні двері в коридорах, не ховатися за ними – ці двері призначенні для затримання проникнення диму й вогню у разі пожежі, вони найбільш травмонебезпечні.

2.3. Мати змінне взуття на низьких стійких підборах з широкою основою. Ученицям заборонено носити травмонебезпечне взуття на високих підборах, підборах-шпильках для попередження падіння та травмування. Обережно пересуватися щойно помитою або покритою лаком, фарбою підлогою, щоб не впасти та не травмуватися.

2.4. Не одягати на навчання дорогих прикрас, мати короткий манікюр, щоб запобігти ушкоджень, втрат цінних речей. Якщо ви прийшли у школу з цінними речами (мобільний телефон, гаманець із грошима, прикраси тощо), то тримати їх постійно при собі, не передавати іншим. Заборонено користуватися мобільним телефоном під час уроків.

2.5. Заборонено перебувати у освітньому закладі з колючо-ріжучими предметами (ножі, голки тощо). Якщо є потреба в наявності ножиць та голок на уроках технології, то користуватися ними тільки під наглядом учителя на уроці та попередньо прослухавши інструктаж із правил безпеки.

2.6. Заборонено розмахувати навколо себе портфелем із підручниками або сумкою зі змінним взуттям, кидати ці та інші предмети з метою передачі в руки іншим учасникам освітнього процесу.

2.7. З метою попередження отруєнь кожен учень повинен мати, ідучи на навчання, запас питної води. Не рекомендується вживати зафарбовані напої (фанту, колу тощо), продукти швидкого харчування (чіпси, сухарики тощо). Чітко дотримуватися санітарно-гігієнічних норм: мати засоби особистої гігієни, регулярно мити руки перед уживанням їжі, після відвідування туалетних кімнат.

2.8. Учням не можна вживати жувальні гумки з метою попередження удавлення дітей та ушкоджень шкільного майна, особистих речей учнів.

2.9. На уроках підвищеної небезпеки (фізичне виховання, трудове навчання, ритміка, фізика, хімія тощо) виконувати завдання, роботу, вправи, задані вчителем, тільки після прослуханого інструктажу та дозволу початку роботи.

2.10. Уважно та спокійно користуватися виделками, скляним посудом та іншим приладдям в юдельні, використовувати їх тільки за призначенням. Заборонено спрямовувати ложки, виделки на себе або іншу людину, щоб уникнути травмування.

2.11. Вимоги безпеки життєдіяльності учня під час перерв та прогулянок впродовж навчального дня, навчальної практики

2.11.1. Вимоги безпеки перед початком перерв та прогулянок впродовж навчального дня.

2.11.1.1. Чітко визначити місце перебування класу під час перерви.

2.11.1.2. Повторити правила безпечної поведінки під час перерв та прогулянок.

2.11.1.3. Виконувати розпорядження вихователя або класного керівника (педагога).

2.11.2. Вимоги безпеки під час перерв та прогулянок впродовж навчального дня.

2.11.2.1. Під час перерви перебувати біля вихователя або класного керівника(педагога).

2.11.2.2. Виконувати вимоги внутрішнього розпорядку та режиму освітнього закладу.

2.11.2.3. Під час організації прогулянки на вулиці дотримуватися правил безпеки та вимог режиму закладу:

- обов'язкове змінне взуття та одяг відповідно до погодних умов;

- під час прогулянки в разі наявності калюж заборонено перебувати біля них;

- у разі значних снігових опадів заборонені ігри в сніжки, катання на ковзанах та катках – для запобігання падінь та травм;

- під час перебування на вулиці не можна бігати, штовхатися та влаштовувати безсистемний рух, не провокувати словами, жестами агресивну поведінку, що може привести до бійки;

- під час прогулянки учні повинні перебувати біля вихователя або класного керівника (педагога), не розмовляти з незнайомими людьми. У разі непередбачуваної ситуації відразу ж звернутися до вихователя, класного керівника(педагога), у жодному разі не підходити до тварин або незнайомих людей, не вступати з ними в контакт. Особисті речі залишати при собі, не передавати ні кому – ні однокласникам, ні незнайомим людям для попередження пропажі цих речей.

2.11.3. Вимоги безпеки після закінчення перерв та прогулянки впродовж навчального дня.

2.11.3.1. Вишикуватися для остаточної перевірки наявності учнів при поверненні з перерви та прогулянки впродовж навчального дня.

2.11.3.2. Заборонено без дозволу вихователя або класного керівника (педагога) заходити, підійматися до навчального кабінету, класу.

2.12. Під час уроків, навчальних занять у кабінетах підвищеного рівня небезпеки (комп'ютерному класі, біології та хімії, ритміки, спортивному залі, трудових майстернях (технології) приступати до занять тільки після проведеного інструктажу. Не можна заходити й виходити з кабінетів без дозволу вчителя.

2.13. Під час уроків, навчальних занять чітко виконувати вказівки вчителя. Без дозволу не підходить до спортивних предметів на спортивних майданчиках. Бути обережним – рухатися повільно та спокійно, щоб не поранитися, не впасти. Самостійно залишати місце заняття заборонено.

2.14. Вимоги безпеки життєдіяльності учня під час проведення масових заходів із учнями на базі освітнього закладу (актовому та спортивному залах і вестибюлі), а також на території школи (спортивному та ігровому майданчиках, подвір'ї)

2.14.1. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів перед проведенням масових заходів з учнями на базі освітнього закладу, а також його території.

2.14.1.1. Перед проведенням масових заходів на базі закладу, а також його території визначити дату, час і місце проведення заходу.

2.14.1.2. Повторити правила безпеки життєдіяльності та план евакуації в разі надзвичайної ситуації під час проведення масових заходів із учнями (проводить педагог).

2.14.1.3. Чітко виконувати вказівки вихователя, класного керівника (педагога). Без його дозволу не можна заходити або виходити з приміщення, у якому відбувається захід.

2.14.1.4. Перевірити наявність вогнегасників, первинних засобів пожежогасіння, наявність аптечки, присутність медичного працівника. Наявність двох вільних аварійних виходів (проводить керівник заходу).

2.14.2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів під час проведення масових заходів із учнями на базі освітнього закладу, а також на його території

2.14.2.1. Під час проведення масових заходів в освітньому закладі перебувати у зазначеному вихователем або класним керівником (педагогом) місці.

2.14.2.2. Під час проведення масових заходів поводитися спокійно, пристойно, не галасувати, уважно слухати промовців. Якщо проводяться розважальні конкурси або вікторина із дітьми із залу - не зіскакувати з місця, а чекати запрошення на сцену.

2.14.2.3. Після закінчення масового заходу залишати своє місце й виходити із приміщення тільки за вказівкою вихователя, класного керівника (педагога), не створювати натовп.

2.14.2.4. Заборонено вибігати з приміщення, штовхатися під час виходу з приміщення, у якому відбувався захід.

2.14.3. Вимоги безпеки життєдіяльності після проведення масових заходів з учнями на базі освітнього закладу, а також його території

2.14.3.1. Звітувати вихователю, класному керівнику (педагогу) про свій вихід.

2.14.3.2. Якщо масовий захід закінчується пізно, у темну пору доби (дискотека тощо), обов'язково є присутність батьків, які зустрічають учнів.

2.14.3.3. Після прибуття додому, обов'язково зателефонувати вихователю, класному керівнику (педагогу) й повідомити, що все гаразд.

2.14.4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

2.14.4.1. У разі виникнення аварійної ситуації під час проведення масового заходу негайно повідомити вихователя, класного керівника (педагога).

2.14.4.2. Чітко виконувати вказівки вихователя, не панікувати, не метушитися, нікуди не йти від керівника (педагога).

2.14.4.3. Якщо непередбачувана ситуація виходить з-під контролю дорослих, потрібно терміново зв'язатися зі службами екстреної допомоги (101 – пожежно-рятувальна служба, 102 – поліція, 103 – швидка медична допомога, 104 – газова служба) за

мобільним зв'язком, вказуючи своє прізвище, ім'я, номер свого телефону та коротко описати ситуацію, що склалася. Обов'язково вказати адресу закладу. Зателефонувати батькам.

3. Вимоги безпеки життедіяльності учнів під час освітнього процесу в приміщеннях закладу та на його території, якщо аварійна ситуація виходить з-під контролю дорослих

3.1. Якщо аварійна ситуація вийшла з-під контролю дорослих: не панікувати і пам'ятати, що безпека нашого життя залежить від нас. Потрібно правильно оцінити ситуацію і діяти згідно з правилами та вимогами даної інструкції з безпеки життедіяльності. Намагатися залишити аварійно-небезпечне місце.

3.2. Потрібно пам'ятати номери викликів екстрених служб, у разі потреби звертатися за номерами до фахівців, зазначеними у п. 2.14.4.3.

інспектор з ОБ
(посада розробника)

Г. Гук
(особистий підпис)

Галина Григорівна
(ім'я, прізвище)

УЗГОДЖЕНО:

заст. директора з НР
(посада)

Г. Гук
(особистий підпис)

Гор Бук
(ім'я, прізвище)

заст. директора з ВР
(посада)

Гор Бук
(особистий підпис)

Анна Машків
(ім'я, прізвище)